

[Kirsten Gloerfelt-Tarp.]

gerne dette område udvidet. Begyndelsen var parcellhuset til 1 eller 2 familier; oktoberloven udvidede området til etagebyggeri med 12 lejligheder, og spørgsmålet er nu, om ikke det burde udvides også til noget større byggeri. Skal det have betydning for etagebyggeri i større udstrækning, må grænsen sættes højere. Private bygherrer med fornøden kapital vil kunne bygge efter disse regler, og selvstændige håndværkere vil, eventuelt ved at slutte sig sammen, utvivlsomt i stigende grad benytte sig af denne udvej. Da denne byggeform beslaglægger færre statsmidler, bør den ikke mindst i den nuværende situation fremmes, og jeg tror, det er en form, der peger fremad.

Jeg ved udmærket godt, at boligministeren heroverfor vil indvende, at det er betænkeligt, fordi man dér ikke har indseende med kvaliteten af byggeriet, og at ministeren vil fremhæve, at man nødtigt skulle forringe boligstandarden. Det sidste er jeg enig i, men jeg tror ikke, man behøver at nære bekymringer herfor, hvor det drejer sig om udlejningsejendomme. Lejen vil blive noget højere end i byggeri med støtte efter de almindelige regler, og bygherrene må derfor regne med, at de, der vil leje disse lejligheder, vil stille krav om standardudstyr. Det gælder jo ikke blot at få sådanne lejligheder lejet ud een gang, men til stadighed, så man må snarere regne med, at „fornuftige bygherrer“, som kontorchef Gregers Hansen udtrykker det i en artikel i „Byggeindustrien“, vil bygge disse lejligheder bedre end de samtidig opførte billigere lejligheder.

Som en af fordelene ved at give lån i forhold til vurderingssummen og ikke i forhold til anskaffelsessummen nævnte jeg den mindre administration. Det bør imidlertid også overvejes, om administrationen i forbindelse med den almindelige låneform ikke kan formindskes. Jeg hører til dem, der værdsetter boligministeriets indsats med hensyn til kontrol med statslånsbyggeriet og med at få mere langsigtede besparelsessynspunkter taget i betragtning overfor de mere kortsigtede. Imidlertid må man ikke overvurdere en kontrols muligheder, og der må meget tungtvejende argumenter til for at opretholde den dobbeltadministration, der finder sted i

øjeblikket, hvor alle projekters detaljer først gennemarbejdes i kommunalbestyrelserne og derefter i ministeriets tekniske og ministeriets juridiske eller økonomiske afdeling. Hvis man i højere grad byggede på indstillingerne fra kommunerne, ville behandlingen i ministeriet kunne blive meget mindre tidtagende. Ministeriet kunne da udarbejde visse retningslinier for kommunernes behandling af disse sager.

Det er også et spørgsmål, om ministeriets praksis med hensyn til udnyttelsesgraden af grundene i forhold til etagearealet ikke kunne lempes noget. Jeg har glædet mig over de smukke parkanlæg, man træffer som et led i det moderne byggeri, men de sluger jord og penge, og derfor kunne der være grund til at overveje, om man kunne slække på kravene uden at gå ønskerne om passende lys, luft, legeplads og skønhed for nær.

Parcelhusbyggeriet, for så vidt det ikke angår byggeriet for mindrebemidlede, er blevet meget hårdt ramt i forhold til tidligere derved, at de lidt større parcelhuse er henvist til reglerne for lån efter vurdering, og at lovens maksimum for håndværkerudgifterne gælder for alle sådanne huse, der kan få lån efter anskaffelsesomkostninger. Da det er en boligform, der efter mit partis mening bør fremmes, fordi den menneskeligt set er så værdifuld, må vi se nærmere på disse regler, herunder spørgsmålet om maksimumsbeløbet for byggeomkostningerne.

Igennem lange tider har der været strid om, hvorvidt den eksisterende forskel i støtten til sociale boligselskaber og til private bygherrer var ret og rimelig. Vi kan ikke undvære hverken boligselskaberne eller det private byggeri eller den størst mulige konkurrence mellem de to former. Det er at ønske, at det private byggeri må vinde noget tilbage af det terræn, det har tabt. Det private byggeri er en faktor, som vi, ikke mindst på længere sigt, ikke kan undvære. At der imidlertid bør gives mindre kontant støtte til det private byggeri end til de sociale boligselskaber, følger af, at det private byggeri ikke er underkastet de samme forpligtelser. Boligselskabernes eventuelle overskud skal indgå i boligfonden, medens de private bygherrer har fri rådighed, bl. a. over den kapitalopsparing, de opnår ved, at også afdrag på prioritetterne betales af lejerne. At byggefonden indtil nu ikke har